

STRESZCZENIE ROZPRAWY DOKTORSKIEJ

Przebaczenie w procesie resocjalizacji osadzonych w świetle badań prowadzonych w Areszcie Śledczym w Lublinie. Studium biograficzne

Niniejsza rozprawa doktorska ukazuje znaczenie przebaczenia w procesie resocjalizacji i pozytywne oddziaływanie przebaczenia na drodze do ponownej socjalizacji. Przebaczenie sprawia, że możliwe jest odrodzenie się, spojrzenie na świat z innej perspektywy, odnowienie relacji międzyludzkich. Resocjalizacja to proces, dzięki któremu osoby niedostosowane społecznie, które naruszyły porządek prawny, są w stanie uniknąć powrotu do przestępstwa, przestrzegać norm, zasad ważnych dla życia społecznego. Zarówno przebaczenie i resocjalizacja to procesy świadome, których musi pragnąć sam osadzony.

W pierwszym rozdziale dysertacji zostały przedstawione zagadnienia związane z warunkami penitencjarnymi, rozwojem instytucji karnych w Europie oraz na ziemiach polskich, regulacje prawne, charakterystyka osadzonych w zakładach karnych i aresztach śledczych, podział i klasyfikacje osób przebywających w izolacji, charakterystyka pracowników jednostek penitencjarnych. Kolejny rozdział zawiera rozważania teoretyczne nad nieprzebaczeniem – opisano przeszkody oraz skutki pielęgnowania krzywdy. Trzeci rozdział to przedstawienie rozumienia definicji przebaczenia oraz etapów i skutków przebaczenia w procesie resocjalizacji. W rozdziale czwartym ukazano podstawy metodologiczne badań własnych. Kolejny rozdział poświęcony jest biografii osadzonych w jednostce penitencjarnej kobiet i mężczyzn oraz ogólnej charakterystyce osób przebywających w izolacji na podstawie informacji uzyskanych z przeprowadzonych wywiadów z osadzonymi w Areszcie Śledczym w Lublinie. Rozdział szósty zawiera analizę rozumienia przebaczenia przez osoby przebywające w izolacji, oraz informacje o doznanej krzywdzie w relacjach z drugim człowiekiem. Ostatni rozdział zawiera propozycje dalszych badań oraz działań, które są postulowane w oparciu o uzyskane wyniki badań własnych.

W pracy została wykorzystana metoda hermeneutyczna i biograficzna. Technika zastosowaną w badaniach był wywiad ustrukturalizowany z elementami wywiadu narracyjnego. Wyniki badań ukazują, że osadzeni odbywający karę pozbawienia wolności mierzą się z nieprzebaczeniem na wielu płaszczyznach. Badania potwierdziły, że osoby przebywające w jednostce penitencjarnej mają częściową wiedzę na temat przebaczenia. Brak pełnego rozumienia podejmowanej tematyki, nieświadomość w zakresie etapów zmierzających do przebaczenia powoduje niedostrzeganie negatywnych konsekwencji pielęgnowania krzywdy.